

WEB TASARIMININ TEMELLERİ

Öğr. Gör. M. Mutlu YAPICI

Ankara Üniversitesi
Elmadağ Meslek Yüksekokulu

Ders İzlenesi

Hafta	Modüller/İçerik/Konular
1. Hafta	İnternet ve WEB Tanımları Html Temel Etiketleri
2. Hafta	Html Temel Etiketleri Metin ve Görünüm Etiketleri
3. Hafta	Metin ve Görünüm Etiketleri Bağlantı (Köprü) Oluşturma
4. Hafta	Bağlantı (Köprü) Oluşturma Tablo İşlemleri
5. Hafta	Tablo İşlemleri Formlar
6. Hafta	Formlar
7. Hafta	Çerçeveler
8. Hafta	Çoklu Ortam Araçları
9. Hafta	Çoklu Ortam Araçları
10. Hafta	Stil Şablonu(CSS) Temelleri
11. Hafta	Stil Şablonu(CSS) Özellikleri
12. Hafta	Stil Şablonu(CSS) Özellikleri Menü İşlemleri
13. Hafta	Javascript ve Menü İşlemleri
14. Hafta	Domain Hosting ve Server işlemleri

HTML (Hyper Text Markup Language) Nedir?

- **Zengin Metin İşaret Dili**, günümüzde [Internet](#) üzerinde veri paylaşımı için kullanılan en yaygın metin tabanlı dildir. Dilin son sürümü [HTML5](#)'tir.
- HTML, bir programlama dili olarak **tanımlanamaz**. Zira HTML kodlarıyla kendi başına çalışan bir program yazılamaz. Ancak bu dili yorumlayabilen programlar aracılığıyla çalışabilen programlar yazılabilir. Temel gereği yazı, görüntü, video gibi değişik verileri ve bunları içeren sayfaları birbirine basitçe bağlamak, buna ek olarak söz konusu sayfaların [web tarayıcısı](#) yazılımları tarafından düzgün olarak görüntülenmesi için gerekli kuralları belirlemektir.
- HTML, [W3C](#) tarafından standartlaştırılmaktadır. Html, tag "etiket" ismi verilen çeşitli başlıklardan oluşur. Aşağıdaki örnek bu etiketler kullanılarak yazılmıştır.
- **<HTML>**
 - <HEAD> </HEAD>**
 - <BODY> </BODY>**
 - </HTML>**
- Web kavramı, CERN'de bir bilgisayar programcısı olan [Tim Berners-Lee](#)'nin **HTML** adlı bilgisayar metin dilini bulup geliştirmesiyle başlamıştır.

Web Sitesine Neden İhtihayç var?

- Dünya çapında tanınmak
- Reklam ve Satış
- Eğlence Ve Kültür Tanıtımı
- Haber
- Bilgileri Paylaşmak
- İletişim

Web Sitesinin Planlanması

- Web Sitesinin amacı belirlenmesi
- □ Sitenin içeriğine karar verilmesi
- □ İçeriğin düzenlenmesi
- □ Sayfa Düzeninin(Tasarımının) Belirlenmesi
- □ Ana Sayfanın Oluşturulması
- □ Bilgilerin Yazılması

WEB TASARIMINDA TEMEL İLKELER

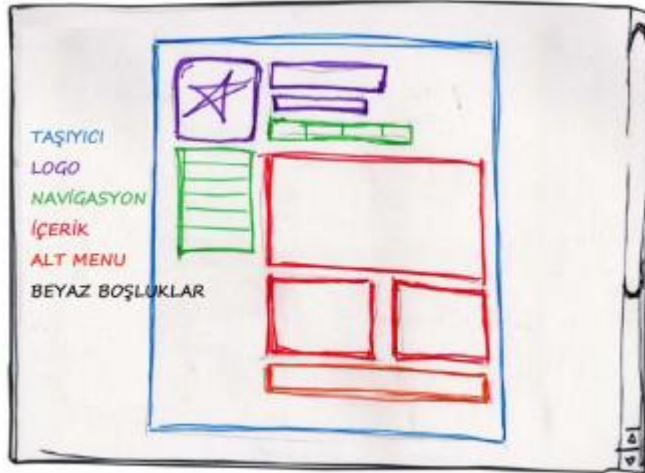
- Web tasarımı yapılırken dikkat edilmesi gereken bazı ilkeler vardır. Bu ilkeler bizim hazırlayacağımız web sitesinin alt yapısını düzgün kurmamızı, siteyi hazırlarken daha az hata yapmamızı, web sitesi kullanıcılarının sitemizde daha fazla ilgi göstermesini ve hızlı çalışmamızı sağlayacaktır.
- Bu ilkeler:
- İçeriğin Belirlenmesi
- Tasarımın Belirlenmesi
- İşlevsellik
- Kullanılabilirlik
- İnternet tarayıcıları ile uyumluluk

İçeriğin Belirlenmesi

- Web sitesi tasarımı yaparken kullanacağımız en önemli şey içeriktir. Çünkü web sitelerinin hazırlanma amacı, bilgilere başkalarının ulaşmasının sağlanmasıdır. Onun için web sitesi tasarımına başlarken sitede ne yayınlayacağımızı yani içerikleri bilmemiz ve tasarımımızı ona göre yapmamız gerekir.
- İçerikleri önceden bilmemiz tasarımı hazırlamamızda bize yön verecektir. İçerik hakkında dikkat etmemiz gereken bir diğer unsur da uzun cümleler yerine basit ve sade anlatımlar kullanmaktır.
- Tasarımı çok güzel olan bir sitede içerik yok ise o siteyi kimse ziyaret etmez ama tasarımı zayıf olan bir sitede içerik iyi ise o siteye her zaman ziyaretçi gelir. Sitede kullandığımız içerikler, site ziyaretçilerinin beklentileri dışında olmamalıdır.

Tasarımın Belirlenmesi

- Web sitesi içeriklerinin hazırlayacağımız web sayfasının neresinde ve nasıl görünmesini planladığımız bölüm tasarım aşamasıdır.
- Tasarım aşamasında web sayfasının logosu nerede olacak, yazılar nerede olacak, menüler nerede olacak gibi soruların cevaplarını kağıt üzerine ya da bilgisayara çizeriz. Bu bölümde yaptığımız aslında bir oluşturmaktır.

Şekil 1.1: Elle tasarım çalışması

Şekil 1.2: Bilgisayar ortamında tasarım çalışması

İşlevsellik

- Kullanıcılar sitenin ana sayfasından sitenin içindeki her sayfaya erişmek ister. Anasayfamızı hazırlarken bunu dikkate almamız gereklidir.
- Diğer taraftan internet kullanıcıları sitenin iç sayfalarından da diğer sayfalara erişmek ister. Bunun için mümkün olduğunca sitedeki her sayfadan diğer sayfalara bağlantılar oluşturmaya çalışmalıyız.
- Eğer bunu sağlayamıyorsak web sitemizin çok kullanılan sayfalarına her sayfadan mutlaka bağlantı vermeliyiz. Her sayfadan anasayfaya ve sitenin ana bölümlerine bağlantı sağlamalıyız.
- Örneğin bir alışveriş sitesinde her sayfadan “Alışveriş Sepeti”nin olduğu sayfaya, kullanıcı bilgilerine, siparişlerim bölümüne bağlantı sağlamalıyız

Kullanılabilirlik

- Web sayfalarımızı hazırlarken internet kullanıcılarının kolay kullanacağı şekilde tasarlamamız gerekir.
- Kullanıcılar sitemizdeki yazıları okurken zorlanmamalıdır. Bunun için yazı tipini, rengini, büyüklüğünü iyi seçmemiz ve uygun bir zemin üzerinde görüntülememiz gerekir. Ayrıca hazırladığımız sayfaların yazıcıdan çıkarılacağını da düşünerek yazı renklerini yazıcıdan çıktığında okunacak şekilde seçmeliyiz.
- Web sayfalarını hazırlarken site logosunu, ana sayfaya olan bağlantıları, menüleri internet kullanıcılarının alışkanlıklarına göre konumlandırmalıyız.

Kullanılabilirlik

Kullanılabilirliğin iyi olması için aşağıda bazı özellikler listelenmiştir:

- Web sayfalarımız hızlı yüklenmelidir.
- Siteyi gezmek için kullandığımız navigasyon (menü) kullanıcının kolayca görüp kullanacağı bir yerde bulunmalı (Genellikle sayfa başında veya sayfanın sol ve sağ bölümünde) dir.
- Sayfadaki site logosundan ana sayfaya bağlantı verilmelidir.
- Her sayfadan ana sayfaya bağlantı için bir Anasayfa yazısı bulunmalıdır.
- Her bölümde o bölümün iç sayfalarına ulaşmamız için bağlantılar olmalıdır.
- Web sitesinde iletişim kurmak için iletişim bilgileri ve iletişim formu bulunmalıdır.
- Önemli kelimeler kalın olarak veya özel renklerle vurgulanmalıdır.
- İçerik çok fazla ise arama kutusu bulunmalıdır.

Web Tarayıcıları ile Uyumluluk

- Her biri farklı çözünürlükte olan ekranlar ve her biri farklı özellikleri destekleyen bir tarayıcı yelpazesi için WEB sayfası tasarlamak, aşılması gereken en büyük sorunlardır. Her yeni sürümün daha fazla özellik ve yetenek ile ortaya çıkıyor olması, tarayıcıların eski sürümlerinin kullanımdan kalkması anlamına gelmez. Bu nedenle, tasarlanan WEB sayfalarının çeşitli tarayıcı yazılımları ve yaygın kullanılan tüm sürümleri desteklemesi gerekir.
- Farklı tarayıcılar farklı standartları destekleyebilmektedir. Ancak, ortak bir anlayış oluşturmak amacıyla WEB Konsorsiyumu (World Wide WEB Consortium) (www.w3c.org) desteklenmesi gereken minimum teknoloji standartlarını belirlemektedir. Ancak, her tarayıcı yazılımı ya da farklı sürümleri bu belirlenen standartlara uymayabildiğinden, tarayıcılar ve değişik sürümler arasında farklılıklar oluşabilmektedir.

HTML de Temel Unsurlar

- HTML' DE her şey metin tabanlıdır ve bir HTML dokümanı oluşturmak için ihtiyacınız olan şey bir editördür. Hatta sizde herhangi bir HTML editörü bulunmuyorsa bu işi Windows'un Notepad'i ile dahi halledebilirsiniz.

Piyasada iki tip editör bulunuyor :

- Birisi metin tabanlı, kod yazmayı gerektiren fakat bunun yanı sıra rutin bazı işlemleri kolaylaştıran editörler (HomeSite, HotDog...)
- Diğeri **WYSIWYG** (What You See Is What You Get / Ne görürsen onu alırsın) tarzı denen kısaca görsel, kodlamayla uğraştırmayı gerektirmeyen editörler (FrontPage, Dreamweaver, NetObjects Fusion ...).

HTML Tag (Etiket) Komut Yapısı

- Metinler üzerinde biçimlendirme yapma, resim, tablo ekleme, adreslere link verme işlemlerini yaptığımız HTML bir programlama dili olarak çalışmaz. Etiketler içerisine yazılan metinler direk verinin kendisini oluşturur.
- “<” (küçüktür), “>” (büyüktür) şeklinde görünen komutlara etiket (tag) adı verilir. Kullanılan çoğu etikette başlangıç ve bitiş etiketleri vardır. Örneğin bir yazıyı koyu yazmak için kullanılan komut ****’dir ve sonunda **** etiketinin kullanılması gerekir.
- Kullanılan çoğu etiketin kapatma etiketi bulunduğu gibi sadece başlangıç etiketi olan kodlarda vardır. Örneğin **
** etiketinin **</br>** şeklinde bir sonlandırma etiketi yoktur.

HTML Temel Yapısı

- HTML de kullanılan etiketler belirli bir düzene göre yazılır. Her HTML dokümanı **<HTML>** ile başlar ve **</HTML>** ile biter.
- Bir HTML dokümanı iki ana kısımdan oluşmaktadır:
- **<head> . . . </head>** etiketi arasında yer alan **Başlık** bölümü; **<body>. . . </body>** etiketleri arasında yer alan **Gövde** Bölümü.
- **Başlık** bölümü içine **<title>. . . </title>** etiketi konur. Eğer hazırlanan sayfa Türkçe içerikli ise Türkçe karakterlerin (ç, ğ, ı, , ş, ö, ü) düzgün görünmesi için **Başlık** kısmı içerisine aşağıdaki **meta** etiketi eklenir.
- **<meta http-equiv="Content-Type" content="text/HTML; charset=iso-8859-9">**
- **Title** etiketi ile başlığı belirttikten sonra **Başlık** bölümü kapatılır ve ana kısım olan **Gövde**'ye geçilir. Sayfamızda görüntülemek istediğimiz bütün bilgileri **Gövde** kısmına koyarız.

HTML Temel Yapısı

- Bir etiket (tag) içerisinde varsayılan olarak gelen değeri değiştirmek için bazı **parametreler** kullanılır. Aşağıdaki örnekte paragraf etiketinin içindeki **align** ifadesi parametredir ve paragraf etiketleri içindeki yazının konumunu ayarlar. Parametreler her zaman başlangıç etiketi içerisinde yazılır ve parametrelerin değerleri “” içerisinde yer almaktadır.
- `<p align="center">Merhaba Dünya</p>`
- Etiketler iç içe geçebilirler ama dikkat edilmesi gereken nokta ilk açılan etiketin en sonda kapatılmasıdır. Aşağıda yanlış ve doğru uygulamaya örneği verilmiştir.
- `<u>Bu örnek yanlıştır </u>`
- `<u>Bu örnek doğrudur </u>`

Temel Etiketler

- HTML de temel etiketler deyince ilk akla gelen tabiki “**html**” etiketi olmalıdır. Ardından başlık ve gerekli ayarlamaların yapıldığı “**head**” etiketi ve son olarak gövde bölümü olarak adlandırılan ve asıl web sayfalarının tasarlandığı bölüm olan “**body**” bölümü gelmektedir.

HTML, HEAD, TITLE Etiketi

- Bu etiketler bir HTML dokümanında olmazsa olmaz diye tabir edilebilecek etiketlerdir. **HEAD** etiketi içerisine yazılan diğer etiketler arasında en bilineni **TITLE** etiketidir. **TITLE** etiketi dışında bazı etiketlerde **HEAD** etiketi altında kullanılmaktadır.

Temel Etiketler

o BODY Etiketi

Web tarayıcısından görüntülenen her türlü bilgi **<body>.....</body>** etiketleri arasına yazılan bilgilerdir. Bu bilgiler düz metin olabileceği gibi, tablo ,resim, video flash animasyonları, video görüntüleri de olabilir. **BODY** etiketinde kullanılan parametreler de vardır. Bu parametreler sayesinde kullanılan sayfanın özellikleri de belirlenmiş olur.

```
<html>
```

```
    <head> ..... </head>
```

```
    <body> ..... </body>
```

```
</html>
```

İlk Sayfamız

- **HTML** ile ilk sayfamızı oluşturmak için Notepad++ metin editörü programını açıyoruz ve alttaki kodları yazıyoruz.

```
<html>  
  <head>  
    <title> İlk Sayfamız</title>  
  </head>  
  <body>  
    Merhaba Dünya....  
  </body>  
</html>
```

- Sayfamızı html uzantılı olarak kaydedip deneyelim

Metin İşlemleri

- Bu bölümde öğreneceğimiz etiketler :
- Başlık etiketleri: <h1>,<h2>...<h6>
- Paragraf etiketi: <p>...</p>
- Ortalama: <center>...</center>
- Çizgi: <hr/>
- Alt satıra geçme

- Arasındaki veriyi aynen yazan <pre>...</pre>(den sonra...)
- Diğer etiketler: <s> ...</s>,...,<i>..</i>,..,<u>...</u>,....
- Parametreler:
Align,width,height,color,bgcolor, text

Metin İşlemleri

Özel Karakterler

quotes			
"	"	"	double quotation mark
&	&	&	ampersand
«	«	«	The left-hand printing quote (quote-Tree)
»	»	»	The right printing quote (quote-Tree)
'		′	bar (minutes, feet)
•		″	dvoynoy bar (seconds in)
“		“	quote-left foot
”		”	quote-foot upper right
„		„	quote-foot right lower
‹		‹	single angle quotation mark opening
›		›	single angle quotation mark closes
‘		‘	upper left single quotation mark
’		’	upper right single quotation mark
‚		‚	lower right single quotation mark
Arrow			
←		←	Left Arrow
↑		↑	up arrow
→		→	right arrow
↓		↓	arrow down
↔		↔	Arrow left and right

image	symbol	code	description
	 	 	nonbreaking space
	 	 	a narrow gap (EN-wide letter n)
	 	 	a wide gap (em-wide letter m)
–	–	–	narrow dash (en-dash)
—	—	—	broad dashes (em-dash)
	­	­	smooth transfer of
©	©	©	copyright
®	®	®	Zodiac (R) - registered
♁	º	º	Spear of Mars
♁	ª	ª	Mirror of Venus
‰	‰	‰	ppm
π	π	π	pi
	¦		The vertical line
§	§	§	Section-mark
°	°		The sign of degrees
μ	µ	µ	The "micro"
¶	¶	¶	Paragraph mark
·	·		Point-to-handle
°		°	degree
...		…	three dots
—		‾	overline
˘		´	accent
		¦	vertical dotted line

Metin İşlemleri

Özel Karakterler

≈		≈	equal)
≠		≠	not equal
≡		≡	coincides with
√		√	the square root (radical)
∞		∞	sign of infinity
Σ		∑	the summation sign
Π		∏	sign of the product
∂		∂	partial differential
∫		∫	integral
Currency signs			
€	€	€	Euro
¢	¢	¢	Cent
£	£	£	Pound
¤	¤t;	¤	The sign of the currency
¥	¥	¥	The sign of the yen and the yuan
f		ƒ	The sign of florins
Markers			
•		•	a simple marker
·		·	midpoint
†		†	X
‡		‡	double-cross
♠		♠	spades
♣		♣	clubs
♥		♥	hearts
♦		♦	diamonds
◇		◊	rhombus

Metin İşlemleri

- Bu bölümde öğreneceğimiz etiketler :
- yazı fontu: `...`
- ana font: `<basefont>...</basefont>` h 'leri etkilemez
- Parametreler:
Face, size ,color,